

участі в проєктах та програмах в Україні, щодо отримання підтримки в питаннях організації подорожі. Але є підстави стверджувати, що усвідомлення волонтерства як важливої складової сталого розвитку і націленість урядів багатьох країн на консолідацію широких верств населення в добровольчій діяльності створить сприятливіші умови не лише для національних, але й для спільних міжнародних проєктів.

Список посилань

1. Кількість волонтерів в Україні за минулий рік збільшилась – опитування. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-volontery-opytuvannia/29778750.html>
2. ON volunteers. Наша місія: мобілізувати волонтерів // Офіційний сайт UNV URL: <https://www.unv.org/about-unv/our-mission-mobilize-volunteers>
3. Портал ГУРТ <https://gurt.org.ua/news/recent/29769/>

Размолодчикова Іванна Вікторівна

ivanna.razmolodchikova@ukr.net

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи

Криворізького державного педагогічного університету

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ТЕАТР ЯК ІНТЕРАКТИВНА ІННОВАЦІЙНА МЕТОДИКА РОБОТИ З ВРАЗЛИВИМИ СІМ'ЯМИ

Проблема впровадження театрального мистецтва в соціально-педагогічній практиці порушена в працях Н. Миропольської, Р. Короткової, А. Капської, І. Фузейнікової та ін. До обґрунтування важливості соціально-психологічного театру як інтерактивної форми звертаються М. Кіпніс, О. Мерзлякова, І. Сергієнко, М. Павловська, та ін. Крім того, соціальну значущість театру показував Б. Брехт, який широко використовував у театральних постановках публіцистичні засоби.

Ідеї психодрами (соціограми) Я. Морено, спрямовані на активізацію людської спонтанності та імпрізаційності.

"Театр пригноблених" А. Боалю, вчить і акторів і глядачів шукати вихід із важких ситуацій. Це той фундамент, на якому є доцільним використання театрального мистецтва і в широкій соціальній практиці, і в умовах закладу освіти як одного з провідних інститутів соціалізації молодого покоління [2, с. 49.].

Соціально-психологічний інтерактивний театр – це інноваційна методика, що передбачає включення в події вистави глядачів, які цю виставу дивляться (interaction – взаємодія). Хід інтерактивної вистави потребує від глядачів певних дій (голосування, відповідей на поставлені запитання, виконання певної ролі в окремих сценах і т. ін.).

Така вистава як і всі інші, має розвиватися за чітким сюжетом, але тут передбачає й участь глядача, який, можливо, впливає й на розвиток самого сюжету [1].

Сценарії соціально-психологічного інтерактивного театру, пишуться на основі зразків, що зазвичай мають місце у реальному житті. Провідною темою є маніпулювання (численні способи спонукати глядачів палити, вживати наркотичні засоби проти свого бажання та ін.), а також прийоми, що дозволяють протистояти тиску або ухилятися від небезпечних дій.

Серед основних функцій соціально-психологічного інтерактивного театру можна виділити наступні: пізнавальна, комунікативна, профілактична, корекційна, терапевтична тощо. Виконання цих функцій сприятиме становленню соціальної компетентності особистості, кращому розумінню її соціальних ролей. Це сприятиме виробленню внутрішніх механізмів для запобігання тим негативним життєвим чинникам, що призводять до життєвої некомпетентності, дезадаптації та маргіналізації особистості [2, с. 51.].

Результатом роботи соціально-психологічного інтерактивного театру є наступне: набуття умінь і навичок безпечної поведінки та здатність до інформування (правове, медичне, соціальне, педагогічне, психологічне) незахищених верств населення і забезпечення у них позитивного соціального досвіду; набуття людиною, що знаходиться в проблемній ситуації, здатності до вирішення своєї проблеми; обговорення та спільний пошук способів вирішення соціальних проблем волонтерами та їх клієнтами.

Очевидним і, беззаперечним є те, що соціально-психологічний інтерактивний театр створює безпечне середовище для своїх учасників. Це дозволяє цільовій аудиторії переосмислити свої переконання і прийняти проблеми. Розширення можливості активної діяльності у своєму майбутньому учаснику дозволяє зробити усвідомлений вибір, змінити свою власну реальність.

Соціально-психологічний театр є продуктивною формою впливу, яка дозволяє підтримати і відвести вразливі сім'ї від небезпечної межі та змушує замислитися тих, хто перебуває за межею.

Вистави соціально-психологічного інтерактивного театру як динамічна цілісність дозволяють здійснювати виховний процес комплексно, в єдності його моральних, трудових, пізнавальних і естетичних питань.

Інтерактивний соціально-психологічний театр – це засіб повернути увагу до проблеми й активізувати ресурси для її вирішення. У виставах соціально-психологічного театру навчання відбувається неопосередкованим пізнанням соціальних відносин і подій, які виходять за межі реальної практики осіб, що задіяні. Воно засноване на дослідженні, пізнанні та розумінні людських відносин, ситуацій із внутрішнього життя людей в минулому та сьогодні, реальних і створених фантазією. Через вигадану ситуацію відбувається пізнання реальної дійсності, втілюється драматична дія в ситуації. Але, цей процес не завжди веде до позитивного результату, і це є прийнятним.

Дослідивши означене питання, ми дозволили собі дати власне визначення дефініції "інтерактивний соціально-психологічний театр".

Отже, інтерактивний соціально-психологічний театр – це система особистісного соціально-педагогічного навчання, в якій виникають і розігруються специфічні ситуації із життя, які не є випадковими, і через які відбуваються (пожвавлюються) процеси соціалізації (Размолодчикова І.В.).

Список посилань

1. Гендерний інтерактивний театр : навч посіб. / Я. Немая, Л. Колос, І. Конченкова та ін. : Школа рівних можливостей. – Київ, 2007. – 176 с.

2. Шахрай М.М. Потенціал інтерактивного театру у формуванні соціальної компетентності школярів / В.М. Шахрай // Соціальна педагогіка : теорія і практика. – 2011. – №4. – С. 51.

Резмер Аліна Володимирівна

rezmeralina@gmail.com

студентка бакалаврату спеціальності «Соціальна робота»

Науковий керівник:

Колотило М.О., канд. філос. н., доц. кафедри філософії
ФСП КПІ ім. Ігоря Сікорського

СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО НАД ДІТЬМИ В СІМ'ЯХ ЯК СОЦІАЛЬНА ПРОБЛЕМА: ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ

У наш час у світі дуже розповсюджена така проблема як сексуальне насильство над дітьми. У своєму інтерв'ю Уповноважений Президента України з прав дитини Микола Кулеба говорив, що за статистикою по насильству над дітьми в Україні за останні роки, майже кожна п'ята дитина потерпає від насильства і найчастіше, саме зі сторони близьких та рідних дитини. Відтак, дуже важко викрити цей тяжкий злочин, адже багато хто закриває на це очі, пояснюючи небажанням втручатися у внутрішньо-сімейні справи [4].

На жаль, існує і така проблема як розповсюдження дитячої порнографії на відповідних сайтах і це є значною загрозою для українського суспільства. До речі, психологи діагностують, що перегляд дитячої порнографії або зображень оголених дітей/підлітків належать до однієї з причин насильства над дітьми. Професори клінічної психіатрії Майкл Фьорст та Аллен Френсіс проводили дослідження реакції серед здорових чоловіків на дитячу порнографію. Результат був таким: фізіологічна реакція на фото оголених підлітків жіночої статі (12-16 років) і дорослих жінок (17-36 років) була в рівній мірі високою; на дівчаток дитячого віку (4-10 років) середньо вираженою, а на дітей, підлітків і дорослих чоловічої статі негативною [4].

Є значна кількість дефініцій поняття «сексуальне насильство над дітьми», і якщо їх об'єднати, то можна отримати наступне